

V Bruseli 3. mája 2024
(OR. en)

Medziinštitucionálny spis:
2016/0132(COD)

9020/24
ADD 1

CODEC 1124
ASILE 59
EURODAC 6
ENFOPOL 186
IXIM 114

POZNÁMKA K BODU I/A

Od:	Generálny sekretariát Rady
Komu:	Výbor stálych predstaviteľov/Rada
Predmet:	Návrh NARIADENIA EURÓPSKEHO PARLAMENTU A RADY (EÚ) o zriadení systému Eurodac na porovnávanie biometrických údajov s cieľom účinne uplatňovať nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) .../... a (EÚ) .../... a smernicu Rady 2001/55/ES a na identifikáciu neoprávnene sa zdržiavajúcich štátnych príslušníkov tretích krajín alebo osoby bez štátnej príslušnosti, o žiadostiach orgánov presadzovania práva členských štátov a Europolu o porovnanie s údajmi v systéme Eurodac na účely presadzovania práva a o zmene nariadení Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2018/1240 a (EÚ) 2019/818 a o zrušení nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 603/2013 (prvé čítanie) – prijatie legislatívneho aktu – vyhlásenia

Vyhlásenie Poľskej republiky

1. Vláda Poľskej republiky oceňuje úsilie Rady EÚ, Európskeho parlamentu a Európskej komisie o dosiahnutie kompromisu o komplexnej a zodpovednej reakcii Európskej únie na riešenie výziev súčasných migračných procesov. Zároveň zdôrazňujeme, že vláda nemala skutočnú príležitosť zúčastniť sa na rokovaní o Novom pakte o migrácii a azyle.

2. Vláda Poľskej republiky berie na vedomie možnosť zlepšiť riadenie niektorých aspektov migračného a azylového systému. Z ďalšej analýzy právnych aktov v rámci paktu však vyplýva, že sa nimi dostatočne nerieši osobitná situácia členských štátov, ktoré hraničia s Bieloruskom a Ruskom, a v dôsledku toho sú pod neustálym vysokým tlakom spôsobeným umelo vytvorenými migračnými trasami. V tejto súvislosti treba poznamenať, že Európska rada opakovane zdôrazňovala negatívne dôsledky javu inštrumentalizácie migrácie a odsudzovala inštrumentálne využívanie migrantov tretími krajinami na politické účely, a to okrem iného aj vo svojich záveroch zo 14. a 15. decembra 2023.

3. Vláda Poľskej republiky zastáva názor, že pakt o migrácii a azyle nezabezpečuje správnu rovnováhu medzi zodpovednosťou a solidaritou a mohol by potenciálne predstavovať priestor pre budúce spory medzi inštitúciami EÚ a členskými štátmi.

4. Vzhľadom na uvedené skutočnosti sa vláda Poľskej republiky rozhodla hlasovať proti všetkým právnym aktom, ktoré patria do rozsahu pôsobnosti paktu.

Vyhlásenie Maďarska

Maďarsko je naďalej pevne presvedčené o potrebe vytvoriť spoločný európsky azylový systém, ktorého cieľom je riešiť základné príčiny nelegálnej migrácie, minimalizovať a v konečnom dôsledku odstrániť stimuly pre nelegálnu migráciu a odrádzať osoby, ktoré chcú zneužiť azylový systém, od vstupu do Európskej únie a ktorý zahŕňa možnosť preskúmania žiadostí o azyl v tretích krajinách na základe zásady extrateritoriality. Na to, aby sme tieto ciele mohli dosiahnuť, musíme v prvom rade uznať, že globálne migračné výzvy nemožno vyriešiť na území Európy, a preto by sme nemali importovať nevyriešené problémy, ale poskytovať pomoc tam, kde je to potrebné.

Na to, aby bolo možné vytvoriť účinný spoločný európsky azylový systém, je nevyhnutné dosiahnuť rovnováhu medzi zodpovednosťou a solidaritou, domnievame sa však, že v týchto dvoch navrhovaných legislatívnych aktoch sa takáto rovnováha nedosiahla. Túto nedostatočnú rovnováhu jasne dokazuje skutočnosť, že i keď Maďarsko nie je členským štátom v prvej línii, ako členský štát s významnými vonkajšími hranicami nesie aj naďalej zodpovednosť za zastavenie migračného tlaku na Európsku úniu. Okrem tejto zodpovednosti by sa nariadením o konaní o azyle uložila Maďarsku povinnosť zabezpečiť oveľa vyššiu úroveň kapacity na uskutočňovanie konaní na hraniciach než iným členským štátom, čo je vzhľadom na našu geografickú polohu nespravodlivé a nereálne.

Maďarsko od roku 2015 odhodlane chráni vonkajšie hranice Európskej únie bez podpory EÚ v súlade so svojimi záväzkami vyplývajúcimi zo schengenského *acquis*. Naše úsilie by sa malo uznať aj ako forma solidarity. Naopak, v navrhovanom novom právnom rámci sa zdroje z vnútroštátnych rozpočtov vynakladané na ochranu vonkajších hraníc Európskej únie nepovažujú za solidaritu, ale namiesto toho sa v ňom ukladajú dodatočné povinnosti, pokiaľ ide o poskytovanie solidarity iným členským štátom a zodpovednosť za zastavenie nelegálnej migrácie.

V súlade s naším konzistentným postojom Maďarsko nemôže podporiť vytvorenie mechanizmu solidarity založeného na povinnom prerozdeľovaní migrantov, a preto nesúhlasí s tým, aby sa kompenzácia prevzatím zodpovednosti zaviedla ako povinný prvok rámca solidarity. Rozhodnutia Rady prijaté v roku 2015 už preukázali, že mechanizmus solidarity založený na povinnom prerozdeľovaní migrantov nezníži zaťaženie našich azylových systémov, naopak, zvýši počet príchodov.

Okrem toho Maďarsko uznáva a podporuje rovnosť medzi mužmi a ženami v súlade so Základným zákonom Maďarska a primárnym právom, zásadami a hodnotami Európskej únie, ako aj záväzkami a zásadami vyplývajúcimi z medzinárodného práva. Rovnosť medzi ženami a mužmi je zakotvená v zmluvách Európskej únie ako jedna zo základných hodnôt. Maďarsko v súlade s týmito skutočnosťami a so svojimi vnútroštátnymi právnymi predpismi vykladá vo všetkých príslušných právnych aktoch slovo „rod“ (ang. „gender“) ako odkaz na „pohlavie“.

Napokon a v súlade s opakovanou výzvou Európskej rady je Maďarsko naďalej pevne presvedčené, že je potrebné dosiahnuť konsenzus o účinnej migračnej a azylovej politike bez vytvárania nových motivačných faktorov.

Vzhľadom na uvedené dôvody Maďarsko nemôže podporiť prijatie nariadenia o zriadení systému Eurodac, keďže ide o neoddeliteľný prvok principiálne chybného systému.

Vyhlásenie Slovenskej republiky

Slovenská republika uznáva potrebu reformy spoločného európskeho azylového systému. Veľmi oceňujeme úsilie všetkých zúčastnených predsedníctiev. Zároveň si uvedomujeme, že dosiahnutie kompromisu nebolo jednoduchou úlohou.

Je však nevyhnutné, aby sme sa neodkláňali od pozícií, ktoré sme zastávali a deklarovali už dlho.

Oceňujeme, že pakt sa zameriava na riešenie príčin migrácie v krajinách pôvodu, čo môže pomôcť zmierniť tlak na vonkajšie hranice EÚ.

Domnievame sa, že prioritou úspešnej európskej migračnej politiky by mala byť dôsledná ochrana vonkajších hraníc EÚ, ako aj účinná politika návratu.

Je žiaduce prijať všetky opatrenia na predchádzanie nelegálnej migrácii a zároveň pomôcť tým, ktorí potrebujú medzinárodnú ochranu.

Hoci uznávame, že od koncepcie povinných počtov žiadateľov, ktorí sa majú premiestniť sa vo veľkej miere upustilo, nie sme presvedčení, že predložené návrhy predstavujú potrebnú rovnováhu medzi solidaritou a zodpovednosťou.

Pri riadení migrácie je solidarita dôležitou zásadou, domnievame sa však, že výber formy sa musí ponechať výhradne členskému štátu. Návrhy žiaľ túto požiadavku nespĺňajú, pretože finančné príspevky sú povinné, ak určitý počet žiadateľov o azyl nie je premiestnený. Zároveň platí, že ak sú splnené určité podmienky, dublinská kompenzácia prevzatím zodpovednosti sa stáva povinnou. Tieto prvky predstavujú silné motivačné faktory a poskytujú stimuly pre sekundárnu migráciu.

Vzhľadom na uvedené skutočnosti Slovenská republika hlasuje proti predloženým návrhom v oblasti solidarity – nariadeniu o riadení azylu a migrácie, ako aj proti nariadeniu, ktorým sa riešia krízové situácie a prípady vyššej moci v oblasti migrácie a azylu.

Vzhľadom na vzájomnú prepojenosť všetkých predložených návrhov sa zdržiavame hlasovania o ostatných návrhoch.

Vyhlásenie Českej republiky

Česká republika uznáva potrebu reformy súčasných pravidiel upravujúcich migračnú a azylovú politiku EÚ. Viaceré výzvy, a najmä vývoj od utečeneckej krízy v rokoch 2015 – 2016, poukázali na zraniteľnosť nášho systému, ktorý už nie je udržateľný. Keďže primeranú reakciu na otázky, ktorým EÚ a členské štáty spoločne či jednotlivo čelia, mohlo zabezpečiť len spoločné riešenie na úrovni EÚ, úsilie o riešenie hlavných nedostatkov.

Počas rokovaní o pakte o migrácii a azyle Česká republika sledovala najmä ciele posilnenej ochrany vonkajších hraníc v záujme bezpečnejšieho schengenského priestoru, ako aj funkčnej rovnováhy medzi zodpovednosťou a solidaritou.

Česká republika osobitne víta skutočnosť, že v konečnom znení kompromisu sa nestanovuje povinnosť premiestňovať štátnych príslušníkov tretích krajín z iných členských štátov alebo tretích krajín. Česká republika zároveň oceňuje ďalšie zlepšenia súčasného systému a zároveň konštatuje, že výsledok medziinštitucionálnych rokovaní úplne nesplnil ambície mandátu Rady a že účinnosť niektorých nástrojov bola ohrozená dodatočným administratívnym zaťažením členských štátov, čo spôsobuje praktické ťažkosti, ako aj zvýšené náklady.

Vzhľadom na uvedené skutočnosti a v súlade s prístupom založeným na balíku sa Česká republika rozhodla zdržať hlasovania o legislatívnych nástrojoch paktu. Česká republika však oceňuje ducha jednoty EÚ a považuje tento míľnik za novú príležitosť pokračovať so zvýšeným úsilím v ďalšej reforme migračnej a azylovej politiky EÚ a s osobitným zameraním na vonkajší rozmer a inovatívne nápady v tejto oblasti.